

Universitätsbibliothek Wuppertal

Stoicorum veterum fragmenta

Chrysippi fragmenta logica et physica

Arnim, Hans von

Lipsiae, 1903

Physica III. De caelestibus et meteoris

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-2762](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-2762)

Physica III.

De caelestibus et meteoris.

§ 1. De terra.

646 Plutarchus de facie in orbe lunae ep. 6 p. 923e. γῆν δὲ φατὲ ἡμεῖς (scil. Stoici) ἄνευ βάσεως καὶ ὄψεως διαμένειν. πάνν μὲν οὖν, εἶπεν 5 ὁ Φαρονάκης, τὸν οἰκεῖον καὶ κατὰ φύσιν τόπον ἔχουσαν, ὅσπερ αὐτῇ, τὸν μέσον· οὗτος γάρ ἐστι περὶ ὃν ἀντερείδει πάντα τὰ βάρη ῥέποντα, καὶ φέρεται καὶ συννεύει πανταχόθεν· ἡ δὲ ἄνω χώρα πᾶσα κἂν τι δέξεται γεῶδες ὑπὸ βίας ἀναρῶφέν, εὐθὺς ἐκθλίβει δεῦρο, μᾶλλον δὲ ἀφήσιν ἢ πέφυκεν οἰκεία ῥοπῇ καταφερόμενον. 10

ep. 8 in. ἑτέρους φασι γελοιάζειν ἄνω τὴν Σελήνην, γῆν οὖσαν, ἐνδρύνοντας οὐχ ὅπου τὸ μέσον ἐστὶ. καίτοι γε εἰ πᾶν σῶμα ἐμβριθὲς εἰς τὸ αὐτὸ συννεύει, καὶ πρὸς τὸ αὐτοῦ μέσον ἀντερείδει πᾶσι τοῖς μορίοις, οὐχ ὡς μέσον οὖσα τοῦ παντός ἢ γῆ μᾶλλον ἢ ὡς ὅλον οἰκειώσεται μέρη αὐτῆς ὄντα τὰ βάρη· καὶ τεκμήριον ἐστὶ (τὸ πάθος) τῶν ῥεπόντων, οὐ τῇ (γῆ) 15 τῆς μεσότητος πρὸς τὸν κόσμον, ἀλλὰ πρὸς τὴν γῆν κοινωνίας τινὸς καὶ συμφυίας τοῖς ἀποσπωμένοις αὐτῆς, εἴτα πάλιν καταφερομένοις.

ep. 9. ὁρᾶτε ὅτι γελοῖόν ἐστιν εἰ γῆν οὐ φήσομεν εἶναι τὴν Σελήνην, ὅτι τῆς κάτω χώρας ἀφέστηκεν etc.

647 Aëtius Plac. III 9, 3. Οἱ Στωϊκοὶ τὴν γῆν μίαν καὶ πεπε- 20 ρασμένην.

648 Aëtius Plac. III 10, 1. Θαλῆς καὶ οἱ Στωϊκοὶ καὶ οἱ ἀπ' αὐ- τῶν σφαιροειδῆ τὴν γῆν.

649 Diogenes Laërt. VII 156. ζῶναί τε ἐπὶ τῆς γῆς εἰσι πέντε· πρώτη βόρειος [καὶ] ὑπὲρ τὸν ἀρκτικὸν κύκλον, ἀόκητος διὰ ψύχους. δευ- 25 τέρα ἐνκρατος· τρίτη ἀόκητος ὑπὸ καύματος, ἢ διακεκαυμένη καλουμένη· τετάρτη ἢ ἀντενκρατος· πέμπτη νότιος, ἀόκητος διὰ ψύχους.

§ 2. De sole.

650 Diogenes Laërt. VII 144. τῶν δὲ ἄστρον τὰ μὲν ἀπλανῆ συμ- περιφέρεσθαι τῷ ὅλῳ οὐρανῷ, τὰ δὲ πλανώμενα κατ' ἰδίαν κινήσεις κινεῖ- 30

6 ὅσπερ αὐτῇ scripsi, ὅσπερ αὐτῇ BE. 11 πειλάζειν libri, γελοιάζειν Tur- nebus. 12 εἰς ἐάντῳ Wy. dubitanter. 15 τὸ πάθος add. Dü. || τῇ γῆ Madvig, τῇ τῆς libri. 22 Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ Gal. 25 καὶ om. BPF. 26 δεύτερος F. || κανμάτων BPF.

σθαι. τὸν δὲ ἥλιον λοξὴν τὴν πορείαν ποιῆσθαι διὰ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου ὁμοίως καὶ τὴν σελήνην ἑλικοειδῆ. εἶναι δὲ τὸν μὲν ἥλιον εἰλικρινὲς πῦρ (Posidonius) καὶ μείζονα τῆς γῆς (Posidonius) ἀλλὰ καὶ σφαιροειδῆ (Posidonius) ἀναλόγως τῷ κόσμῳ. πῦρ μὲν οὖν εἶναι, ὅτι τὰ πυρὸς πάντα ποιεῖ·
 5 μείζω δὲ τῆς γῆς τῷ πᾶσαν ὑπ' αὐτοῦ φωτίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. καὶ τὸ τὴν γῆν δὲ κωνοειδῆ σκιὰν ἀποτελεῖν τὸ μείζονα εἶναι σημαίνει· πάντοθεν δὲ βλέπεσθαι διὰ τὸ μέγεθος. γεωδεστέραν δὲ τὴν σελήνην, ἅτε καὶ προσγειοτέραν οὔσαν. τρέφεσθαι δὲ τὰ ἔμπυρα ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα, τὸν μὲν ἥλιον ἐκ τῆς μεγάλης θαλάττης νοερόν ὄντα ἄναμμα· τὴν
 10 δὲ σελήνην ἐκ ποτίμων ὑδάτων, ἀερομιγῆ τυγγάνουσαν καὶ πρόσγειον οὔσαν, (Posidonius) τὰ δ' ἄλλα ἀπὸ τῆς γῆς. δοκεῖ δὲ αὐτοῖς σφαιροειδῆ εἶναι καὶ τὰ ἄστρα καὶ τὴν γῆν, ἀκίνητον οὔσαν. τὴν δὲ σελήνην οὐκ ἴδιον ἔχειν φῶς, ἀλλὰ παρ' ἡλίου λαμβάνειν ἐπιλαμπομένην. ἐκλείπειν δὲ τὸν μὲν ἥλιον ἐπιπροσθούσης αὐτῷ σελήνης κατὰ τὸ πρὸς ἡμᾶς μέρος (Zeno
 15 ἐν τῷ περὶ τοῦ ὄλου). φαίνεται γὰρ ὑπερχομένη ταῖς συνόδοις καὶ ἀποκρούπτουσα αὐτὸν καὶ πάλιν παραλλάττουσα. γνωρίζεται δὲ τοῦτο διὰ λεκάνης ὕδωρ ἐχούσης.

651 Diogenes Laërt. VII 155. κύκλους δὲ εἶναι ἐν τῷ οὐρανῷ πέντε, ὃν πρῶτον ἀρκτικὸν αἰεὶ φαινόμενον, δεύτερον τροπικὸν θερινόν, τρίτον ἰσημερινόν, τέταρτον χειμερινόν τροπικόν, πέμπτον ἀνταρκτικόν ἀφανῆ.
 20 λέγονται δὲ παράλληλοι. καθότι οὐ συννεύουσιν εἰς ἀλλήλους· γράφονται μὲν τοι περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον. ὁ δὲ ζωδιακὸς λοξὸς ἐστὶν ὡς ἐπιὼν τοὺς παραλλήλους.

652 Stobaeus I p. 214, 1 W. Χρύσιππος τὸν ἥλιον εἶναι τὸ
 25 ἀθροισθὲν ἑξαμῶν νοερόν ἐκ τοῦ τῆς θαλάσσης ἀναθυμιάματος, σφαιροειδῆ δὲ εἶναι τῷ σχήματι (Diels Arii Didymi epitom. phys. fragm. 33).

653 Achilles Isagoge 14 p. 139 in Petav. Uranol. σχῆμα δὲ αὐτοῦ (scil. τοῦ ἡλίου) οἱ μὲν δισκοειδές, Ἡράκλειτος δὲ σκαφοειδές. Στωϊκοὶ δὲ σφαιροειδές εἶναι λέγουσι.

30 654 Aëtius Plac. II 22, 3. Οἱ Στωϊκοὶ σφαιροειδῆ (τὸν ἥλιον) ὡς τὸν κόσμον καὶ τὰ ἄστρα.

655 Aëtius Plac. II 20, 4. Οἱ Στωϊκοὶ ἄναμμα νοερόν ἐκ θαλάττης τὸν ἥλιον. Cf. ibid 16 Hecataeum (Milesium).

656 Scholia in Dionys. Thrac. p. 668 Bekker Anecd. Gr. II. Ἐπι
 35 δεῖ τὸν ὄρον καὶ τοῖς μὴ πάνν λόγοις δηλοῦν, τίνος ἐστὶν ὁ ὄρος, οὐχ ὥσπερ οἱ Στωϊκοὶ ὀριζόμενοι τὸν ἥλιον λέγουσιν ὅτι ἡμιός ἐστιν ἄναμμα νοερόν θαλασσίῳ ὑδάτων.

657 Servius ad Verg. Georg. I 249. Redit a nobis: i. e. ad illos. et hoc secundum Stoicos qui dicunt Solem vicissim per utrumque hemisphaerium ire et alternis noctem facere.
 40

658 Aëtius Plac. II 23, 5. Οἱ Στωϊκοὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑποκειμένης τροφῆς διέρχεσθαι τὸν ἥλιον· ὠκεανὸς δὲ ἐστὶν ἡ γῆ, ἣς τὴν ἀναθυμιάσιν ἐπινέμεται.

1 δόξη FP et fortasse B. 2 ὁμοίως τε BPF (om. καί). 6 κωνοειδῆ B κωλονοειδῆ P². 8 ἔμπυρα F. 9 τῆς om. BPF. 11 τῆς om. BPF.
 13 ἐπιλαμπομένην B. 15 ἀποκρούπτουσα B. 22 περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον P³ mutavit in περὶ τὸν αὐτὸν πόλον. || ἐπιὼς BP. 32 οἱ Στωϊκοὶ Plut., Κλεάνθης Stob. 42 ἡ γῆ om. Stob.

659 Servius ad Verg. Aeneid. I 607. „pasci“ autem aquis marinis sidera, id est ignes caelestes, physici docent. — — quidam radios solis pasci asserunt humore terreno.

660 Commenta Lucani Lib. VII 15 p. 220 Us. Non pabula flammis: ut Stoici colligunt, ex nubibus flagrantia solis accenditur.

661 Alexander Aphrod. in Aristot. Meteorol. f. 92 b ed. Ven. διὸ καὶ γελοῖοι πάντες ὄσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τροφέσθαι τῷ ὑγρῷ καὶ διὰ τοῦτ' ἔνιοι καὶ φασὶ ποιείσθαι τὰς τροπὰς αὐτόν. οὐ γὰρ ἄεὶ τοὺς αὐτοὺς δύνασθαι τόπους παρασκευάζειν αὐτῷ τροφήν. ἀναγκαῖον δ' εἶναι τοῦτο συμβαίνειν περὶ αὐτὸν ἢ φθείρεσθαι. καὶ γὰρ τὸ φανερὸν πῦρ, ἕως 10 ἂν ἔχη τροφήν, μέχρι τούτου ζῆν. τὸ δ' ὑγρὸν τῷ πυρὶ τροφήν εἶναι μόνον, ὡσπερ ἀφικνούμενον μέχρι πρὸς τὸν ἥλιον τὸ ἀναγόμενον τοῦ ὑγροῦ, ἢ τὴν ἀνοδὸν τοιαύτην οὖσαν, οἷανπερ τῇ γινομένη φλογί. δι' ἧς τὸ εἶκος λαβόντες οὕτω καὶ περὶ τοῦ ἡλίου ὑπέλαβον.

Cf. *ibid.* f. 93 a.

662 Scholia Hesiod. Theog. v. 276. „Σθεινὸ τ' Εὐρυνάλη τε.“ τὸ δυνατὸν καὶ κατὰμικτες πέλαγός φησι, Μέδουσαν δὲ τὴν λεπτοτάτην οὐσίαν. Περόεα δὲ τὸν ἥλιον καλεῖ τὸν πρὸς ἑαυτὸν ἔλκοντα τὴν ἰκμάδα ὡς ἀποτέμνοντα αὐτήν, παρὰ τὸ περισσῶς σεύειν τουτέστιν ὀρμᾶν· καὶ φησιν 20 ὅτι ὁ ἥλιος κινούμενος τῇ οὐρανῷ φορᾷ τὴν μὲν Σθεινὸ καὶ τὴν Εὐρυνάλην 20 ἤγρον τὸ δυνατὸν καὶ κατὰμικτες πέλαγος τῆς θαλάσσης οὐκ ἀναιρεῖ ἤγρον οὐκ ἀνιμάται, τὴν δὲ Μέδουσαν ὡς θνητὴν ἀναιρεῖ ἤγρον τὸ βασιλικώτατον καὶ λεπτό(τατο)ν τῇ κινήσει τῇ ἑαυτοῦ ἀνιμάται. ὀρμᾷ δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὁ Πήργασος. ἀνιμωμένον γὰρ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ἀέρος τὸ κεφαλαῖῳδες καὶ ἀτμῳδες, συμβαίνει τὸ βαρύτερον ἀναφερόμενον καταπηγᾶ- 25 ζειν καὶ γέεσθαι.

663 Plutarchus de Iside et Osiride ep. 41 p. 367 e. οἱ δὲ Στωϊκοὶ τὸν μὲν ἥλιον ἐκ θαλάττης ἀνάπτεισθαι καὶ τροφέσθαι φασὶ, τῇ δὲ σελήνῃ τὰ κρηναῖα καὶ λιμναῖα νάματα γλυκεῖαν ἀναπέμπειν καὶ μαλακὴν ἀναθυ- 30 μιάσιν.

664 Philo de confus. linguarum § 156 Vol. II p. 259, 2. ὅτι ὁ αἰθέρ, ἱερὸν πῦρ, φλόξ ἐστὶν ἄσβεστος, ὡς καὶ αὐτὸ δηλοῖ τοῦνομα, παρὰ τὸ αἰθεῖν, ὃ δὴ καλεῖν ἐστὶ κατὰ γλῶττιαν, εἰρημένον. Μάρτυς δὲ μία μοῖρα τῆς οὐρανόου πυρᾶς, ἥλιος, ὅς τοσοῦτον γῆς ἀφροσύς, ἄχρι μηνῶν τὰς ἀκτῖνας ἐπιπέμπων, αὐτὴν τε καὶ τὸν ἀπ' αὐτῆς ἀνατείνοντα μέχρι τῆς οὐρανόου 35 σφαίρας ἀέρα φύσει ψυχρὸν ὄντα, τῇ μὲν ἀλεαίνει τῇ δὲ καταφλέγει. Τὰ μὲν γὰρ ὅσα ἢ μακρὰν ἀφέστηκεν αὐτοῦ τῆς φορᾶς ἢ ἐγκάρσια παραβέβληται ἀλεαίνει μόνον, τὰ δ' ἐγγὺς ἢ ἐπ' εὐθείας ὄντα καὶ προσανακαλεῖ βίᾳ.

665 Plutarchus de comm. not. ep. 45 p. 1084 c. Καὶ μὴ δυχχε- 40 ραινέτωσαν ἐπὶ ταῦτ' ἀγόμενοι τῷ κατὰ μικρὸν λόγῳ, Χρυσίππου μνη- 40 μονεύοντες, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Φυσικῶν Ζητημάτων οὕτω προσ- 40 ἀγοντος· „Οὐχ ἢ μὲν νύξ κῶμά ἐστιν, ἢ δὲ ἐσπέρα καὶ ὁ ὄρθρος καὶ τὸ μέσον τῆς νυκτός κῶματα οὐκ ἔστιν· οὐδὲ ἢ μὲν ἡμέρα κῶμά ἐστιν, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ νομηνία κῶμα, καὶ ἡ δεκάτη καὶ

8 αὐτόν scripsi, αὐτῶν ed. 9 τόπους scripsi, τρόπους ed. 25 fortasse: 25 κεφαλαῖῳδες. 34 σφαίρας Marg. 37 παραβέβληται GHP παρακέληται F παρα- 40 κέληται vulg.

f. 101v. 2. 23/2. 53
(lib. IV. 2c)

πεντεκαϊδεκάτη καὶ ἡ ^{38. 12} τριακάς, καὶ ὁ μὴν κωμά ἐστι, καὶ τὸ
θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον καὶ ὁ ἐνιαυτός.“

§ 3. De luna.

(Cf. etiam n. 650.)

- 5 **666** Aëtius Plac. II 26, 1. οἱ Στωϊκοὶ μείζονα τῆς γῆς ἀποφαίνον-
ται (τὴν σελ.) ὡς καὶ τὸν ἥλιον.
- 667** Aëtius Plac. II 27, 1. οἱ Στωϊκοὶ σφαιροειδῆ εἶναι (τὴν σελ.)
ὡς τὸν ἥλιον. σχηματίζεσθαι δ' αὐτὴν πολλαχῶς, καὶ γὰρ πανσέληνον γιγνο-
μένην καὶ διχότομον καὶ ἀμφίκυρτον καὶ μηνοειδῆ.
- 10 **668** Plutarchus de facie lunae ep. 15 p. 928c. λέγουσι δὲ (scil. Stoici)
τοῦ αἰθέρος τὸ μὲν αἰροειδὲς καὶ λεπτὸν ὑπὸ μαρότητος οὐρανὸν γεγενῆσθαι,
τὸ δὲ πυκνωθὲν καὶ συνειληθὲν ἄστρα· τούτων δὲ τὸ κωθρότατον εἶναι τὴν
σελήνην καὶ θολερότατον.
- 669** Aëtius Plac. II 30, 5. Οἱ Στωϊκοὶ διὰ τὸ ἀερομιγρῆς τῆς οὐσίας
15 μὴ εἶναι αὐτῆς (sc. τῆς σελήνης) ἀκίρατον τὸ σύγκριμα.
- 670** Aëtius Plac. II 28, 3. Οἱ Στωϊκοὶ ἀμυροφανῆς (sc. τὸ φῶς
τῆς σελ.), ἀεροειδὲς γὰρ.
- 671** Aëtius Plac. II 25, 5. Ποσειδώνιος δὲ καὶ οἱ πλείστοι τῶν
Στωϊκῶν μικτὴν ἐκ πυρός καὶ ἀέρος (τὴν σελήνην).
- 20 **672** Plutarchus de facie in orbe lunae ep. 21 p. 933f. ὁ Φαρνάκης
(Stoicus Plutarchi) εἶπεν, ὅτι τοῦτο καὶ μάλιστα τὴν Σελήνην δεικνύσιν
ἄστρον ἢ πῦρ οὐσαν· οὐ γὰρ ἐστὶ παντελῶς ἄδηλος ἐν ταῖς ἐκλείψεσιν, ἀλλὰ
διαφαίνει τινὰ χροάν ἀνθρακώδη καὶ βλοσυρὰν ἥτις ἰδίος ἐστὶν αὐτῆς.
- 673** Plutarchus de facie in orbe lunae ep. 5 p. 921f. Ἀλλὰ μὴ δό-
25 ξωμεν, ἔφη, κομιδῆ προσηλαίξειν τὸν Φαρνάκην, οὕτω τὴν Στωϊκὴν δόξαν
ἀπροσαύθητον ὑπερβαίνοντες, εἶπε δὴ τι πρὸς τὸν ἄνδρα πάντως ἀέρος
μῖγμα καὶ μαλακοῦ πυρός ὑποτιθέμενον τὴν Σελήνην, εἶτα οἶον
ἐν γαλήνῃ φρίκης ὑποτρεχούσης φάσκοντα τοῦ ἀέρος διαμελαί-
νοντος ἔμφασιν γίνεσθαι μορφοειδῆ (προσώπου).
- 30 paullo infra vituperat Stoicos: ὁμοῦ μὲν Ἄρτεμιν καὶ Ἀθηνᾶν ἀνακα-
λοῦντας, ὁμοῦ δὲ σύμμικτα καὶ φύραμα ποιοῦντας ἀέρος ζοφεροῦ καὶ πυρός
ἀνθρακώδους, οὐκ ἔχουσιν ἔξωψιν οὐδὲ αὐγὴν οἰκίαν, ἀλλὰ δυσκρινῆς τι
σῶμα τυφόμενον αἰεὶ καὶ πυρρίκαστον· ὥσπερ τῶν κεραιῶν τοὺς ἀλαμπεῖς
καὶ πολέοντας ὑπὸ τῶν ποιητῶν προσαγορευομένους.
- 35 p. 922c. καὶ γὰρ Ἐμπεδοκλεῖ δυσκολαίνουσι πάγον ἀέρος χαλαζώδη
ποιοῦντι τὴν Σελήνην ὑπὸ τῆς τοῦ πυρός σφαίρας περιεχόμενον· αὐτοὶ δὲ
τὴν Σελήνην σφαῖραν οὐσαν πυρός, ἀέρα φασὶν ἄλλον ἄλλῃ διεσπασμένον
περιέχειν, καὶ ταῦτα μῆτε δῆξειν ἔχουσιν ἐν ἑαυτῇ μῆτε βάρη καὶ κοιλότη-
40 τότητι ἐπιειμένον.

5 apud Stobaeum Ποσειδώνιος καὶ οἱ πλείστοι τῶν Στωϊκῶν ex anteceden-
tibus suppletur. 7 apud Stobaeum Ποσειδώνιος καὶ οἱ πλείστοι τῶν Στωϊκῶν
suppl. ex antecedentibus. 8 vel γίνεσθαι scribendum vel γὰρ delendum
putat Diels. 26 παντός codd. BE. 29 προσώπου add. Wy. 31 σύμμικτα
codd. BE.

674 Philo de somniis lib. I § 145. Λέγεται γοῦν, ὅτι σελήνη πλήμα μὲν ἄκρατον αἰθέρος οὐκ ἔστιν, ὡς ἕκαστος τῶν ἄλλων ἀστέρων, κρᾶμα δὲ ἔκ τε αἰθερώδους οὐσίας καὶ ἀερώδους· καὶ τό γε ἐμφαινόμενον αὐτῇ μέλαν, δ' καλοῦσσι τινες πρόσσωπον, οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ τὸν ἀναμειγμένον ἀέρα, ὃς κατὰ φύσιν μέλας ὢν ἄχρως οὐρανοῦ τείνεται.

675 Plutarchus de facie lunae ep. 23 p. 936 b. ἀλλ' ἐκεῖνο μᾶλλον ἐλέγχειν δοκεῖ τὴν λεγομένην ἀνάκλασιν ἀπὸ τῆς σελήνης, ὅτι τοὺς ἐν ταῖς ἀνακλωμέναις αὐγαῖς ἐστῶτας οὐ μόνον συμβαίνει τὸ φωτιζόμενον ὄραν, ἀλλὰ καὶ τὸ φωτίζον. ὅταν γάρ, αὐγῆς ἀφ' ὕδατος πρὸς τοῖχον ἀλλομένης, ὄψις ἐν αὐτῷ τῷ πεφωτισμένῳ κατὰ τὴν ἀνάκλασιν τόπω γένηται, τὰ τρία καθορᾶ, τὴν τ' ἀνακλωμένην αὐγὴν καὶ τὸ ποιοῦν ὕδωρ τὴν ἀνάκλασιν καὶ τὸν ἥλιον αὐτόν, ἀφ' οὗ τὸ φῶς τῷ ὕδατι προσπίπτον ἀνακλάσται. τούτων δ' ὁμολογουμένων καὶ φαινομένων, κελεύουσι τοὺς ἀνακλάσει φωτίζεσθαι τὴν γῆν ὑπὸ τῆς σελήνης ἀξιοῦντας ἐπιδεικνύουσι νύκτωρ ἐμφαινόμενον τῇ σελήνῃ τὸν ἥλιον, ὥσπερ ἐμφαίνεται τῷ ὕδατι μεθ' ἡμέραν, ὅταν ἀνάκλασις ἀπ' αὐτοῦ γένηται· μὴ φαινομένου δὲ τούτου, κατ' ἄλλον οἶονται τρόπον, οὐκ ἀνακλάσει, γίνεσθαι τὸν φωτισμόν. εἰ δὲ μὴ τοῦτο, μηδὲ γῆν εἶναι τὴν σελήνην. (Hanc argumentationem esse Stoicorum ex conexu apparet).

676 Aetius Plac. II 29, 6. Θαλῆς Ἀναξαγόρας Πλάτων οἱ Στωϊκοὶ τοῖς μαθηματικοῖς συμφώνως τὰς μὲν μηνιαίους ἀποκρύψεις συνοδεύουσαν αὐτὴν ἡλιῶ καὶ περιλαμπομένην ποιεῖσθαι, τὰς δὲ ἐκλείψεις εἰς τὸ σκίασμα τῆς γῆς ἐμπέττουσαν, μεταξὺ μὲν ἀμφοτέρων τῶν ἀστέρων γινομένης, μᾶλλον δὲ τῆς σελήνης ἀντιφραττούμενης.

677 Plutarchus de facie lunae ep. 25 p. 940 c. καὶ γὰρ αὐτὴν τὴν σελήνην, ὥσπερ τὸν ἥλιον, ζῶον ὄντα πύρινον καὶ τῆς γῆς ὄντα πολλαπλάσιον, ἀπὸ τῶν ὑγρῶν φασὶ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς τρέφεσθαι, καὶ τοὺς ἄλλους ἀστέρους ἀπείρους ὄντας· οὕτως ἐλαφρὰ καὶ λιτὰ τῶν ἀναγκαίων φέρειν ζῶα τὸν ἄνω τόπον ὑπολαμβάνουσιν (Stoicos dici, conexus docet).

Stobaeus ed. I p. 219, 24 W. Χρῦσιππος τὸ ἀθροισθὲν ἕξαμμα μετὰ τὸν ἥλιον νοερόν ἐκ τοῦ ἀπὸ τῶν ποτίμων ὑδάτων ἀναθυμιάματος· διὸ καὶ τούτοις τρέφεσθαι. σφαιροειδῆ δὲ εἶναι. μῆνα δὲ καλεῖσθαι τὴν τοῦ δρόμου αὐτῆς περίοδον. μῆς δ' ἐστὶ, φησί, τὸ φαινόμενον τῆς σελήνης πρὸς ἡμᾶς ἢ σελήνη μέρος ἔχουσα φαινόμενον πρὸς ἡμᾶς.

678 Stobaeus I p. 221, 23 W Χρῦσιππος ἐκλείπει τὴν σελήνην τῆς γῆς αὐτῇ ἐπιπροσθούσης καὶ εἰς σκιάν αὐτῆς ἐμπέττουσαν (DDG p. 360^b 27 Aët. Plac. II 29, 8).

Diogenes Laërt. VII 146. τὴν δὲ σελήνην (ἐκλείπει) ἐμπέττουσαν εἰς τὸ τῆς γῆς σκίασμα· ὅθεν καὶ ταῖς πανσελήνοισι ἐκλείπει μόναις καίπερ κατὰ διάμετρον ἴσταμένην κατὰ μῆνα τῷ ἡλίῳ, ὅτι κατὰ λοξοῦ ὡς πρὸς τὸν ἥλιον κινουμένη παραλλάττει τῷ πλάτει, ἢ βορειότερα ἢ νοτιώτερα γινομένη. ὅταν μέντοι τὸ πλάτος αὐτῆς κατὰ τὸν ἡλιακὸν καὶ τὸν διὰ μέσων γένηται, εἶτα διαμετρήσῃ τὸν ἥλιον, τότε ἐκλείπει. γίνεται δὲ τὸ πλάτος αὐτῆς κατὰ τὸν διὰ μέσων ἐν χηλαῖς καὶ σκορπίῳ καὶ κριῶ καὶ ταύρῳ (Posidonius).

24 ἥλιον δὲ τῆς σελ. ἀντιφραττούσης coni. Diels. Proll. p. 54 sed tradita defendi possunt. 27 ἐπὶ libri, corr. Turnebus. 36 αὐτῇ Heeren αὐτὴν A || ἐμπιπτούσης A, corr. Bake. 39 πανσελήνης B. || μῆνα pro μόναις BP μόνον F. 42 τὸν μέσον P (corr. P²). 43 διαμετρήσαι F. 44 τῶν διὰ μέσον F.

679 Plutarchus de facie lunae ep. 25 p. 940a. ὠκεανοῦ τε πλημύρας, ὡς λέγουσιν οὔτοι (scil. Stoici), καὶ πορθμῶν ἐπιδόσεις, διαχρομένων καὶ ἀξανομένων ὑπὸ τῆς σελήνης τῷ ἀνυγραίνεσθαι, παρατιθέμενος.

680 Philo de provid. II § 77 (p. 96 Aucher). Lunae phasibus speciatim fructus nocte quodam modo maturescere videntur; debiles namque et magis femineos emittens splendores nec non serenos (aut rore praeditos) optime lactat enutriendo et adaugendo; quandoquidem nimius violentusque calor exsiccando arescere facit; qui vero absque exustione est, leniter ac paulatim calefaciendo solet perficere.

10

§ 4. De astris.

(Cf. etiam n. 650.)

681 Aëtius Plac. II 14, 1. Οἱ Στωϊκοὶ σφαιρικοὺς τοὺς ἀστέρας, καθάπερ τὸν κόσμον καὶ ἥλιον καὶ σελήνην.

682 Achilles Isagoge 11 p. 133 in Petav. Uranol. οἱ Στωϊκοὶ δὲ ἐκ πυρὸς λέγουσιν αὐτούς· πυρὸς δὲ τοῦ θεοῦ καὶ αἰθέριου καὶ οὐ παραπλησίον τῷ παρ' ἡμῶν· τοῦτο γὰρ φθαρτικόν, καὶ οὐ παμφαῖς.

idem 12. Περὶ σχήματος ἀστέρων. Κλεάνθης αὐτοὺς κωνοειδῆς ἔχειν σχῆμά φησι. τινὲς δὲ πετάλοις ἰοικέσθαι ἐκ πυρὸς, βάθος οὐκ ἔχοντας, ἀλλ' ὥσπερ γραφὰς εἶναι. Οἱ δὲ Στωϊκοὶ σφαιρικοὺν ἔχειν σχῆμα λέγουσι, καθάπερ τὸν ἥλιον καὶ τὸν περιέχοντα οὐρανόν.

683 Stobaeus ecl. I p. 206, 25 W. Χρυσίππου· Ἀνατολήν δ' εἶναι φησιν ὁ Χρυσίππος ἐν ταῖς Φυσικαῖς τέχναις ὑπεροχὴν ἄστρου ὑπὲρ γῆς, δύσιν δὲ κρύψιν ἄστρου ὑπὸ γῆν. Φίγνεσθαι δ' ἅμα τῶν αὐτῶν ἀνατολήν καὶ δύσιν πρὸς ἄλλους τε καὶ ἄλλους. Ἐπιτολήν δὲ <τὴν> ἄστρου ἅμα ἡλίῳ ἀνατολήν, δύσιν δὲ τὴν ἅμα ἡλίῳ δύσιν. Διχῶς γὰρ λέγεσθαι δύσιν, τὴν μὲν κατὰ τὴν ἀνατολήν, τὴν δὲ κατὰ τὴν ἐπιτολήν. Κυνὸς δ' ἐπιτολήν ἅμα ἡλίῳ κυνὸς ἀνατολήν, δύσιν δὲ κυνὸς ἅμα ἡλίῳ κυνὸς ἀπόκρυψιν ὑπὸ γῆν. Τὸν δ' ὅμοιον λόγον εἶναι καὶ ἐπὶ τῆς πλειάδος (Diels Arii Didymi epit. phys. fragm. 32).

684 Cicero de natura deorum II 15, 39. Atque hac mundi divinitate perspecta tribuenda est sideribus eadem divinitas, quae ex mobilissima purissimaque aetheris parte gignuntur, neque ulla praeterea est admixta natura, totaque sunt calida atque perlucida, ut ea quoque rectissime et animantia esse et sentire atque intelligere dicantur.

685 Origenes contra Celsum V 10. Vol. II p. 11, 13 Kō. p. 585 Delarue. εἶπερ καὶ οἱ ἐν οὐρανῷ ἀστέρες ζῶντα εἰσι λογικὰ καὶ σπουδαῖα.

686 Achilles Isagoge 13 p. 134 in Petav. Uranol. ὅτι δὲ οἱ ἀστέρες ζῶντα, χρῶνται πρὸς ἀπόδειξιν οἱ Στωϊκοὶ τούτοις· πάντα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ πυρῶδη, καὶ κατὰ φύσιν καὶ πολυχρονίως κινεῖται καὶ κνυλικῶς. οὐκοῦν

1 ὠκεανοῦ τε ed. Basileensis, ὥστε καὶ ἀνοίγει libri. 17 Cf. I n. 508.
25 τὴν add. Wachsmuth. 28 εἰς trad., ὑπὸ Meineke. 33 est Baiter, sunt libri.

καὶ κρῖσιν ἔχει. εἰ δὲ κρῖσιν ἔχει καὶ ζῶά ἐστι. Καὶ ποικίλας ἔχουσι κινήσεις· τοῦτο δὲ τοῖς ζῴοις ἔπεται. Καὶ πάντα τὰ στοιχεῖα ζῶα ἔχει· ἄτοπον δὲ τὸ κρεῖττον πάντων τῶν στοιχείων ζῴων ἄμοιρον εἶπεῖν.

687 Achilles Isagoge 13 p. 133 in Petav. Uranol. τοὺς ἀστέρας δὲ ζῶα εἶναι, οὔτε Ἀναξαγόρα οὔτε Δημοκρίτῳ δοκεῖ οὔτε Ἐπικούρῳ 5 ἐν τῇ πρὸς Ἡρόδοτον ἐπιτομῇ, Πλάτωνι δὲ δοκεῖ ἐν Τιμαίῳ καὶ Ἀριστοτέλει ἐν δευτέρῳ περὶ οὐρανοῦ καὶ Χρυσίππῳ ἐν τῷ περὶ προνοίας καὶ θεῶν. οἱ δὲ Ἐπικούρειοί φασὶ μὴ εἶναι ζῶδια, ἐπεὶ ὑπὸ σωμάτων συνέχεται, οἱ δὲ Στωϊκοὶ τὸ ἀνάπαλιν.

688 Philo de provid. II § 74 (p. 94 Aucher). Item sine labore ac 10 defatigatione est eorum (scil. stellarum fixarum) circumactio, primum utique ob proximitatem ad divinam naturam; ac deinde etiam propter ignis virtutem, quae nequit debilitari, eo quod optima esca instructa sit, neque tempore lassari.

689 Aëtius Plac. II 15, 2 (περὶ τάξεως ἀστέρων) οἱ δὲ ἄλλοι Στωϊ- 15 κοὶ πρὸ τῶν ἐτέρων τοὺς ἐτέρους (sc. ἀστέρας) ἐν ὕψει καὶ βᾶθει.

690 Aëtius Plac. II 17, 4. Ἡράκλειτος καὶ οἱ Στωϊκοὶ τρέφεσθαι τοὺς ἀστέρας ἐκ τῆς ἐπιγείου ἀναθυμιάσεως.

691 Servius ad Verg. Aeneid. X 272. cometae autem latine crinitae 20 appellantur. et Stoici dicunt has stellas esse ultra XXXII.

692 Diogenes Laërt. VII 152. Ἴριν δὲ εἶναι αὐγὰς ἀπ' ὕψων νεφῶν ἀνεκκλασμέναις (additur accuratior Posidonii explicatio). κομήτας τε καὶ 25 πωγωνίας καὶ λαμπαδίας πυρὰ εἶναι ὑφ' ἑστώτα πάχους ἀέρος εἰς τὸν αἰθερώδη τόπον ἀνενεχθέντος. σέλας δὲ πυρὸς ἀθρόου ἕξαντιν ἐν ἀέρι φερόμενον ταχέως καὶ φαντασίαν μήκους ἐμφαίνοντος.

§ 5. De anni partibus.

693 Diogenes Laërt. VII 151. τῶν δὲ ἐν ἀέρι γινομένων χειμῶνα 30 μὲν εἶναι φασὶ τὸν ὑπὲρ γῆς ἀέρα κατεψυγμένον διὰ τὴν τοῦ ἡλίου πρόσω ἄφοδον· ἕα δὲ τὴν εὐκρασίαν τοῦ ἀέρος κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς πορείαν. θέρος δὲ τὸν ὑπὲρ γῆς ἀέρα καταθαλάπόμενον τῇ τοῦ ἡλίου πρὸς ἄρκτον 30 πορείᾳ, μετόπωρον δὲ τῇ παλινδρομίᾳ τοῦ ἡλίου ἀπ' ἡμῶν γίνεσθαι.

Stobaeus ed. I p. 106, 24 W. Χρυσίππου (cf. n. 509). — —
Ἔαρ δὲ ἔτους ὥραν κεκραμένην ἐκ χειμῶνος ἀπολήγοντος καὶ θέρους ἀρχομένου· ἢ τὴν μετὰ χειμῶνα ὥραν πρὸ θέρους. Θέρος δὲ ὥραν 35 ἔτους τὴν μάλιστα ὑπ' ἡλίον διακεκαυμένην. Μετόπωρον δὲ ὥραν ἔτους τὴν μετὰ θέρος μὲν, πρὸ χειμῶνος δὲ κεκραμένην. Χειμῶνα δὲ ὥραν ἔτους τὴν μάλιστα κατεψυγμένην ἢ τὸν περὶ γῆν ἀέρα κατεψυγμένον. γίνεσθαι δὲ ἰσημερίας δύο καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν καὶ τροπὰς δύο·

20 has autem stellas Stoici ultr XXXa dies esse dicunt F (olim Floriacensis, nunc Parisinus 7929). 21 ἐξ ὕψων F. 23 καὶ λαμπαδίας om. B. 25 φερόμενον B. 35 ἀπ' libri, corr. Meineke. 37 τὴν—κατεψυγμένην libri, τὸν—κατεψυγμένον Diels.

ισημερίας μὲν, ὅταν ἡ νύξ καὶ ἡ ἡμέρα ἴσαι ᾧσι· τούτων δὲ τὴν μὲν ἔαρι γίνεσθαι, τὴν δὲ μετοπώρω· τῶν δὲ τροπῶν τὰς μὲν θέρους, τὰς δὲ χειμῶνος (Arii Didymi fr. phys. 26 Diels).

694 Philo de provid. II § 78 (p. 96 Aucher). Dierum autem noctiumque inaequalitatem Sol producit, inaequaliter ac varia lege circumactus et per accessum secessumque aestates, hiemes et aequinoctia peragens, quae sunt tempora annua nascendi, crescendi, perfectionis omnium sub caelo causa.

695 Philo de animal. sacrif. idon. Vol. II. Mang. p. 243. ἔπειτα αἰῆρος καὶ τῶν κατ' αὐτὸν μεταβολῶν. Χειμῶν γὰρ καὶ θέρος ἔαρ τε καὶ μετόπωρον, αἱ ἐτήσιοι καὶ βιωφελέσταται ὄραι, παθήματα αἰῆρος γηγόνασιν, ἐπὶ σωτηρία τῶν μετὰ σελήνην τροπομένου.

696 Aëtius Plac. III 8, 1. Ἐμπεδοκλῆς καὶ οἱ Στωϊκοὶ χειμῶνα μὲν γίνεσθαι τοῦ αἰῆρος ἐπικρατοῦντος τῆ πυκνώσει καὶ εἰς τὸ ἀνωτέρω βιαζομένου, θερείαν δὲ τοῦ πυρός, ὅταν εἰς τὸ κατωτέρω βιάζηται.

§ 6. De meteoris.

697 Aëtius Plac. III 7, 2. Οἱ Στωϊκοὶ πᾶν πνεῦμα αἰῆρος εἶναι ὁύσιν, ταῖς τῶν τόπων δὲ παραλλαγαῖς τὰς ἐπωνυμίας παραλλάττουσαν· οἷον τὸν ἀπὸ τοῦ ζόφου καὶ τῆς δύσεως ζέφυρον, τὸν <δὲ> ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ τοῦ ἡλίου ἀπηλιώτην, τὸν δὲ ἀπὸ τῶν ἄρκτων βορέαν, τὸν δὲ ἀπὸ τῶν νοτίων λίβα.

698 Diogenes Laërt. VII 152. <τοὺς δὲ ἀνέμους αἰῆρος εἶναι ὁύσεις· παραλλαττούσας δὲ τὰς ἐπωνυμίας γίνεσθαι> παρὰ τοὺς τόπους, ἀφ' ὧν ῥέουσι. τῆς δὲ γενέσεως αὐτῶν αἴτιον γίνεσθαι τὸν ἥλιον ἐξατμίζοντα τὰ νέφη.

699 Cicero de divin. II 44. Placet enim Stoicis eos anhelitus terrae, qui frigidi sint, cum fluere coeperint, ventos esse; cum autem se in nubem induerint eiusque tenuissimam quamque partem coeperint dividere atque disrumpere idque crebrius facere et vehementius, tum et fulgures et tonitrua existere: si autem nubium conflictu ardor expressus se emisserit, id esse fulmen.

700 Scholia Hesiod. Theog. v. 148. „Κόττος τε Βριάρεός τε Γύγης θ'·“ — οὗτοι δὲ λέγονται ἐνεφῆραι ἄνεμοι· εἰσὶ δὲ ἀρκακτικοὶ πάντες. διὰ τοῦτο καὶ ἐκατόγχιρες μυθικῶς, διὰ τὸ δομητικὸν τῆς μάχης. Κόττος, Βριάρεως καὶ Γύγης οἱ τρεῖς καιροὶ εἰσιν· Κόττος ἡ ὀργὴ τοῦ καύματος ἤγρον ὁ θερινός· Βριάρεως τὸ ἔαρ, παρὰ τὸ βρῦειν καὶ αὔξεσθαι τὰ φυτά. Γύγης δὲ ὁ χειμερινός καιρός. οὗς καὶ ἐκατόγχιρας καλεῖ διὰ τὸ πολλὰς ἐνεργείας ἔχειν.

701 Stobaeus ecl. I p. 245, 23 W. Χρυσίππου. Χρυσίππος ἐφησε τὴν ὀμίχλην νέφος διακεχυμένον, ἢ αἶρα πάχος ἔχοντα· δρόσον δὲ ἐξ

12 expectatur: ὑπὸ σελήνην. 14 καὶ om. Stob. 15 κατώτερον FP, corr. Meineke. 19 δὲ add. Diels. Totum locum excerpit Galenus in Hippocr. de humoribus lib. II Vol. XVI p. 396 K. 22 suppletum ex Aëtio III 7, 2 (DG p. 374 a 23). 24 γενέσθαι F. 33 ἐνεφῆραι scripsi, ἐνέφεροι libri.

ομίχλης καταφερόμενον ὑγρόν· ὑετὸν δὲ φορὰν ὕδατος ἐκ νεφῶν· ὄμβρον δὲ λάβρον ὕδατος καὶ πολλοῦ ἐκ νεφῶν φορὰν· χάλαζαν δὲ ὑετοῦ πεπηγὸτος διάθρουσιν· χιόνα δὲ νέφος πεπηγὸς ἢ νέφους πῆξιν· τὸ δ' ἐπὶ τῆς γῆς πεπηγὸς ὕδωρ κρύσταλλον· πάχνην δὲ δρόσον πεπηγυῖαν (Diels Arii Didymi epit. phys. fragm. 35).

702 Diogenes Laërt. VII 153. ὑετὸν δὲ ἐκ νέφους μεταβολὴν εἰς ὕδωρ, ἐπειδὴν ἢ ἐκ γῆς ἢ ἐκ θαλάττης ἀνενεχθεῖσα ὑγρασία ὑφ' ἡλίον μὴ τυγγάνη κατεργασίας. καταψυχθὲν δὲ τοῦτο πάχνην καλεῖσθαι. χάλαζαν δὲ νέφος πεπηγὸς, ὑπὸ πνεύματος διαθρουθῆν. χιόνα δὲ ὑγρὸν ἐκ νέφους πεπηγὸτος (Posidonius).

703 Stobaeus ecl. I p. 233, 9 W. Χρύσιππος ἀστραπὴν ἔξαψιν νεφῶν ἐκτριβομένων ἢ ὄρνυμένων ὑπὸ πνεύματος, βροντὴν δ' εἶναι τὸν τοῦταν ψόφον· αἶμα δὲ γίνεσθαι ἐν τῷ ἀέρι βροντὴν τε καὶ ἀστραπὴν, πρότερον δὲ τῆς ἀστραπῆς ἀντιλαμβάνεσθαι ἡμᾶς διὰ τὸ τῆς ἀκοῆς ὀξυτέραν εἶναι τὴν ὄρασιν· ὅταν δ' ἢ τοῦ πνεύματος φορὰ σφοδρτέρα γένηται καὶ πυρώδης, κεραννὸν ἀποτελεῖσθαι, ὅταν δ' ἄθρον ἐκπέσῃ τὸ πνεῦμα καὶ ἦττον πεπυρωμένον, πρηστῆρα γίνεσθαι, ὅταν δ' ἔτι ἦττον ἢ πεπυρωμένον τὸ πνεῦμα, τυφῶνα (DDG p. 369b, 34 Aët. Plac. III 3, 13).

704 Diogenes Laërt. VII 153. ἀστραπὴν δὲ ἔξαψιν νεφῶν παρατριβομένων ἢ ὄρνυμένων ὑπὸ πνεύματος, ὡς Ζήνων ἐν τῷ περὶ τοῦ ὄλου· βροντὴν δὲ τὸν τοῦταν ψόφον ἐκ παρατρέψεως ἢ ὀξέσεως· κεραννὸν δὲ ἔξαψιν σφοδρὰν μετὰ πολλῆς βίας πίπτουσαν ἐπὶ γῆς, νεφῶν παρατριβομένων ἢ ὄρνυμένων· οἱ δὲ συστροφὴν πυρώδους ἀέρος βιαιῶς καταφερομένην. τυφῶνα δὲ κεραννὸν πολὺν, βίαιον καὶ πνευματώδη ἢ πνεῦμα καπνώδες ἐβρωγὸτος νέφους· πρηστῆρα νέφος περισχισθὲν πυρὶ μετὰ πνεύματος.

705 Aëtius Plac. III 3, 12. Οἱ Στωϊκοὶ βροντὴν μὲν συγκρουσμὸν νεφῶν, ἀστραπὴν δὲ ἔξαψιν ἐκ παρατρέψεως, κεραννὸν δὲ σφοδρτέραν ἔκλαψιν, πρηστῆρα δὲ νοηλεστέραν.

706 Ioannes Laurentius Lydus de ostentis 7 p. 12 ed. Wachsmuth. ὥστε πολλὴ κοινωνία ταῖς διοσημείαις πρὸς τὰ γήινα, κἂν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς μὴ δοκῇ.

707 Aëtius Plac. III 15, 2. Οἱ δὲ Στωϊκοὶ φασὶ· σεισμός ἐστι τὸ ἐν τῇ γῇ ὑγρὸν εἰς ἀέρα διακρινόμενον καὶ ἐκπίπτον.

7 ἢ P ἢ BF. || ὄφ' ἡλίον καὶ μὴ BPF. 8 τυγγάνοι P (-η P⁵) τυγγάνον B. || καταψύχειν P κατέψυχε F. 22 δὲ om. BP. 23 βίας καὶ BF. 24 ὄρνυμένων ὑπὸ πνεύματος F. 25 δὲ om. BPF. || βίαιον πολὺν (hoc ord.) BPF. 26 ἐβρωγὸτος, sed ὅτος in litura 5 litterarum P ξρωγὸτος ἀπὸ B. || πρηστῆρα P, corr. P¹. || περισχισθὲν B περιχυσθὲν P in lit. περιχυσθὲν F. 27 προσκρουσμὸν Stob. 28 ἔλλαψιν Plut. 29 νοηλεστέραν Stob.